

Examensbeskrivning – Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans 7-9

Beslutande	Utbildningsnämnden för grund- och avancerad nivå (UN)
Dokumentansvarig	Studieadministrationen
Träder i kraft	2018-07-02
Ersätter	Dnr U 2022/79

Upphör gälla 2022-07-01 med övergångsbestämmelser till 2029-06-30

Benämning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9
Degree of master of arts in secondary education

Utbildningsnivå

Avancerad nivå.

Omfattning

240 högskolepoäng eller om så krävs 270 högskolepoäng

Examensfordringar

Nationella krav

Omfattning

Ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 avläggs på avancerad nivå och uppnås efter att studenten har fullgjort kursfordringar om 240 eller, när så krävs, 270 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kurs- eller ämnesplan, utbildningsvetenskaplig

kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 ska utbildningen omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 högskolepoäng i två undervisningsämnen eller 195 högskolepoäng i tre undervisningsämnen. Examen ska dock omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen när två av undervisningsämnena svenska, samhällskunskap eller musik ingår i utbildningen. Examen får vidare omfatta ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 195 högskolepoäng i två undervisningsämnen om undervisningsämnet bild eller musik ingår i utbildningen. Av de ämnes- och ämnesdidaktiska studierna ska 15 högskolepoäng utgöra ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning. Utbildningen ska omfatta minst en fördjupning om 90 högskolepoäng i relevant ämne eller ämnesområde. För varje övrigt ämne som ingår i examen krävs minst 45 högskolepoäng om examen omfattar tre undervisningsämnen och minst 60 högskolepoäng om examen omfattar två undervisningsämnen. När svenska, samhällskunskap eller musik ingår krävs dock alltid 90 högskolepoäng inom de ämnesområden som är relevanta för dessa ämnen.

Inriktningen ges med ett begränsat antal ämneskombinationer.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund, innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygssättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Självständigt arbete (examensarbete)

För ämneslärarexamen ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort minst ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller minst två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom utbildningen.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För ämneslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Lokala krav

Student som fullgjort kursfordringar enligt utbildningsplanen för något av ämneslärarprogrammen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 eller uppfyller examenskraven enligt de nationella examensmålen för ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 kan erhålla denna examen.

För att erhålla examensbevis där programnamn framgår krävs, förutom nedanstående nationella mål, att studenten även uppfyller kraven enligt examensbeskrivning med tillhörande utbildningsplan.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För ämneslärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Mål

Nationella Mål

För ämneslärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som ämneslärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 7-9 ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl överblick över ämnesstudiernas huvudområde som fördjupade kunskaper inom vissa delar av detta område och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan ska studenten

- visa sådana ämneskunskaper som krävs för yrkesutövningen, inbegripet såväl brett kunnande inom ämnesstudiernas huvudområde som väsentligt fördjupade

kunskaper inom vissa delar av detta område och fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

För ämneslärarexamen ska studenten också

- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser samt visa kännedom om vuxnas lärande,
- visa fördjupad kunskap om vetenskapsteori samt kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder, och visa kunskap om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen,
- visa sådan kunskap om barns och ungdomars utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för den verksamhet som utbildningen avser,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia, och
- visa fördjupad kunskap om bedömning och betygssättning.

Färdighet och förmåga

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa fördjupad förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik,
- visa förmåga att ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för den verksamhet i övrigt som utbildningen avser,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter,
- visa förmåga att observera, dokumentera och analysera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de

mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,

- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten utveckla färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För ämneslärarexamen ska studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Lokala mål

Se respektive utbildningsplan

Ämneskombinationer för inriktning mot grundskolan 7-9

Upphör att gälla U:2022-07-01 genom förordning (2021:1338)

1. Innehåll

I denna bilaga anges det enligt 6 kap. 5 § andra stycket vilka ämnen som får kombineras i en ämneslärarexamen.

2. Grundskolans årskurs 7-9

Ämnen för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 delas in i följande ämnesgrupper:

1. *engelska*, matematik, modersmål, moderna språk, *svenska, svenska som andraspråk* och teckenspråk,
2. geografi, historia, religionskunskap och *samhällskunskap*,
3. biologi, fysik, kemi och teknik,
4. hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa och slöjd, och
5. bild och musik.

Ämneskombinationerna för inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 är följande:

1. två ämnen ur ämnesgrupp 1, 2 eller 3,
2. ett ämne ur ämnesgrupp 1 och ett ämne ur ämnesgrupp 2, 3, 4 eller 5,
3. ett ämne ur ämnesgrupp 2 eller 3 och ett ämne ur ämnesgrupp 4 eller 5,
4. två olika språk inom ämnet moderna språk, eller
5. ämnena bild och slöjd.

Om examen omfattar ytterligare ett ämne utöver vad som anges i

1. första stycket 1, 2, 3 eller 5 ska detta ämne vara ett annat ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3, 4 eller 5, eller
2. första stycket 4 ska detta ämne vara ett tredje språk inom ämnet moderna språk eller ett annat ämne ur ämnesgrupp 1, 2, 3, 4 eller 5.
3. Gymnasieskolan

Övergångsbestämmelser enligt Högskoleförordningen (1993:100)

2020:766

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.
2. Förordningen tillämpas första gången i fråga om utbildning som bedrivs och förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamen som utfärdas efter utgången av juni 2021.
3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för utbildning som bedrivs och förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamen som utfärdas före den 1 juli 2021.
4. Äldre bestämmelser gäller fortfarande förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamen som utfärdas efter utgången av juni 2021, om den utbildning som examensbeviset omfattar har slutförts i sin helhet dess- förrinnan.
5. Den som före den 1 juli 2021 har påbörjat en utbildning till en förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen enligt de äldre bestämmelserna har rätt att slutföra sin utbildning för att få en sådan examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2025 när det gäller yrkesläraryrkesexamen och längst till och med utgången av juni 2029 när det gäller förskolläraryrkes-, grundläraryrkes- och ämnesläraryrkesexamen.
6. Den som före den 1 juli 2021 har antagits till en utbildning till en förskolläraryrkes-, yrkesläraryrkes-, grundläraryrkes- eller ämnesläraryrkesexamen enligt de äldre bestämmelserna men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, ska anses ha antagits till en utbildning till en sådan examen enligt de nya bestämmelserna.